

L I E T U V I S

maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

ATSKIRO NR. KAINA 300 RS.

Prenumeratos kaina:

Brazilijoj metams 12 milreisu, pusmečiui 6000
Pietų ir Saurės Amerikoje: metams 15 milreisu, pusm.
8 milr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 milr pusmečiui 10.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

Lietuvių Šešios Brazilijoj Organas
redakcija: LIETUVIŲ ŠEŠIOS BRAZILIJOS
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
Faktinis Redaktorius
Stasys Vancevičius
Kankraščius redakcija taisy savo nuostatais. Ne su
sąduotų rankraščių nesaugo ir savo išomomis negražina.
Už apmokamus skelbimus neatsako.

11-ti METAI.

SÃO PAULO, 1939 m. Rugpjūčio - Agosto mėn. 12 d.

NR. 36 (557)

DANCIGAS ARTIMIAUSIU LAIKU TURIS GRĮŽTI PRIE VOKIETIJOS

Hoje jà não existe um problema de Memel.

KAUNAS. A Lituania è um pequeno, mas corajoso país. Aqui se vê o drama de esforços silenciosos mas pertinaces, de uma nação de 2.500.000 de habitantes, para se reerguer após ter sofrido rudes golpes na sua estrutura politico-economica.

Não basta enunciar a perda de Memel. Isto não retrata o golpe desferido ao pequeno país. Uma comparaçãõ mostra que a do Estado de Nova York perder a cidade de Nova York; ou Maryland perder Baltimore, ou Minnesota perder a zona industrial de Twin Cities (Minneapolis e St. Paul).

Hoje não existe mais um problema de Memel, no antigo sentido da palavra. O que durante muitos anos um estacado „baril de pólvora“, a Europa, è agora parte integrante do Terceiro Reich, que foi criado pelo Tratado de Versalhes foi entregue a exigências de Hitler.

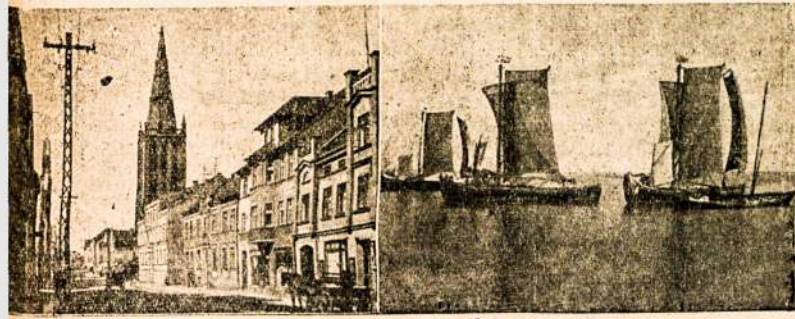
Durante muitos anos o lituano dispenderam prodigamente dinheiro, energias e entusiasmo na construçãõ de Memel. Quando Hitler desembarcou de um navio de guerra em Memel, na primavera passada, os lituanos se despetaram com completa desiluçãõ numa área que representa: 1) Vinte e oito por cento da produçãõ industrial da Lituania; 2) o escoadouro de 80 por cento do intercambio com estrangeiro do país; 3) o ponto central, em diversos aspectos, do desenvolvimento da Lituania como nação.

Quanto a Lituania perdeu Memel, è uma questãõ ainda embaraçada em todas as applicações da liquidaçãõ dos interesses financeiros, que concerne ao comercio estrangeiro e marinha mercante, existem duas zonas livres para a Lituania, no porto de Memel. Os investimentos publicos e oficiais em Memel foram calculados em 16.000.000 de dolares e os privados em 64.000.000 de dolares. Esses investimentos não foram perdidos por completo. Mas uma grande parte o foi. O menos que se pôde dizer è que a perda de Memel representa, para a Lituania, um golpe economico severo, e os lituanos dizem que, em algumas industrias, atinge 99 por cento.

Deve-se considerar que a Lituania è um país pobre, que inicio, sua existencia nacional após a Grande Guerra originando se de uma luta, após ter sido pilhada e saqueada em todas as direções, um país que está hoje dependente de cerca de 40 por cento de suas rendas em armamento num esforço para manter a sua independencia.

E, até o ultimo momento, segundo parece, havia uma convicçãõ profunda na Lituania de que Memel permaneceria sob a soberania lituana. Somente poucos dias antes de Berlim ter feito suas exigências, um orgãõ de alto preço foi instalado no novo conservatorio lituano de musica, em Memel. Durante os anos passados, a Lituania enviou muito dinheiro para Memel, para a construçãõ de estradas, escolas, casas para operarios, melhoramentos portuarios. Uma magnifica rodovia foi construida ligando Kaunas e Memel.

Os alemães estãõ mostrando predisposiçãõ para cooperar, agora, para estimular o comercio lituano. Mas os lituanos ainda sofrem e sofrerão, por algum tempo, a perda de Memel. /Elmer Peterson/



Memel da Alemanha — o porto, a cidade.
Vokiška Klaipėda — uostas, miestas.

Sovietų Rusija vėl pradėjo veikti visokeriopą pagelbojančiai prieš japonus svarbus pasitarimas Europos politikos klausimais tarp Vokietijos užsienių reikalų ministro Roberto ir Italijos grafo Ciano.

— Iš Berlyno pranešama, kad artimiausiu laiku įvyks svarbus pasitarimas Europos politikos klausimais tarp Vokietijos užsienių reikalų ministro Roberto ir Italijos grafo Ciano.

Dancigas--tik pradžia.

Svarbiausias dabarties klausimas, atrodo, yra Dancigas ir jo toks ar kitoks išsprendimas. Ne vienas gal galvoja, kad, jau Dancigo klausimui išsprendus, — sakykim, jis grįžta prie Reicho, o Europoje užviešpatauja ramybė, kokios europietis senai nematė. Kur tau! Klaidinga taip galvoti. Tuoj neatsiras kitų klausimų, kurie Reichui bus ir būtini ir dėl kurių laikys visą pasaulį pasiruošus, vers valstybes mobilizuoti milijonines armijas, skirti karo reikalams milijardines sumas pinigų ir tt.

Dancigas tik pradžia! Jo netgi palankiausias Vokietijai išsprendimas nei kiek neišskaidrins padėties. Tai yra tiesa, kurios paneigti nieks negali.

Tiesa, dabartiniai Vokietijos vadai tuo tarpu pasitenkina tik Dancigu, reikalauja tik jo grįžimo prie Reicho, bet galima drąsiai tvirtinti, kad tie patys vadai viliasi, jog Dancigas jų santyki su Lenkija suvaidins tokį patį vaidmenį, kaip perėtų metų rudenį žudetai.

Dancigas Lenkijai yra svarbus ne tik kaip priėjimas prie jūros, ne tik kaip miestas, kuris istorijos bėgyje tokiu ar kitokiu būdu buvo susirišęs su ja. Dancigas yra Lenkijos valstybės ambicijos ir lenkų tautos atsparumo laidas. Dabartinės krizės metu lenkų tautos šaltumas ir drąsus laikymasis stebina ir žavi kitas valstybes ir tautas. Netgi patys vokiečiai raukosi matydami, kad kasdieniniai jų grobimo metodai santyki

su lenkais neduoda tų rezultatų, kokių paprastai jie tiki. Tai turint galvoj darosi suprantama ir tai, kodėl vokiečiai apsirubežlavo tik tokiu „mažmožiu“, kaip Dancigas. Bet Vokietijos vadai gerai supranta ir žino, kad Dancigo perleidimas Vokietijai sukels lenkų tautoje nusivymą ir stagnaciją. O šie du dalykai jiems nenaudingi.

Gerai žinoma pavyzdys Čekoslovakija ir čekų tauta. Tenai irgi buvo šaltai ir drąsiai laikomasi. Tenai irgi buvo ryžtumas kovoti ir nepasiduoti geruoju, bet sutikimas atiduoti žudetus be šūvio prisidėjo prie tai, kad Čekoslovakija priklausė jau vakardienai. Savo kaimynės likimas yra Lenkijai geriausias pavyzdys, kad Vokietijos vadų žodis — niekis.

Vokietijai Dancigas — mažmožis! Jai svarbu Pamarys, Poznanės derlingi laukai ir Silezijos pramonė; jai svarbu prisijungti tas žemes, kurios prieš karą jai priklausė, žemes, kurios pagal jų teorijas „istoriškai“ turi jiems priklausyti; jai svarbu atstumi Lenkiją nuo Baltijos jūros ir palikti ją be žemės turty, be kasyklų. Vokietijos tikslas — sukluptyti Lenkiją ekonomiskai, o vėliau padaryti savo vasalu. O jau sunaikinti Lenkijos savarankiškumą, pasukti Vakarų link.

Tai turi atminti kiekvienas. Kiekvienas turi žinoti, kad Dancigo klausimas, tai tik vienas etapų „Drang nach Osten“ ir Vokietijos hegemonijos Europoje, o gal ir visame pasaulyje.

Lenkijos spauda puola vokiečius.

Lenkijos spauda paskutinėmis dienomis pradėjo smarkiai pulti vokiečius. Visi Lenkijos dienraščiai be atodairos varo nepaprastai smarkią kampaniją prieš Vokietiją.

Toks lenkų spaudos tonas labai erzina vokiečius.

— Sovietų Rusijoje, Leningrade su didelėmis išskilmėmis buvo sutikti Anglijos ir Prancūzijos generalinių štabų atstovai.

„Dancigo gyventojai nesibijo Rydz Smyglo kanuolių“.

DANCIGAS. Rugpjūčio 10 dieną Dancigo vokiečių nacių vadas Forster 10.000 žmonių mintai pasakė didelę politinę kalbą, kurioje smarkiai puolė Lenkiją ir kaltino ją grašimais ir politinėmis provokacijomis. Nacių vadas Forster pažymėjo, kad Dancigo gyventojai nesibijo Rydz-Smyglo kanuolių ir kad Dancigas artimiausiu laiku vėl būsias prijungtas prie Reicho. Anot Forsterio, tik patys Dancigo gyventojai turi teisę spręsti apie savo likimą.

Forsterio kalba su dideliu pasitenkinimu sutikta Vokietijoje.

Vokietijos gyventojai paruošiami karui.

Laikraščiai praneša, kad Vokietija ne tik smarkiai rengia karui savo kariuomenę, bet taip pat paruošia ir civilinius gyventojus. Vokietijos gyventojai įvairiais būdais informuojami kaip jie turi laikytis karo metu. Visoje Vokietijoje viešpatauja nerengia karui savo kariuomenėi aiški nuotaika. Atrodo, kad nėra, bet taip pat paruošia ir diena po dienos laukiama kivilinius gyventojus. Vokietijos gyventojai įvairiais būdais informuojami kaip jie turi laikytis karo metu.

Diena po dienos laukiama astresnių kivircų dėl Dancigo.

Italijos užsienių reikalų ministro von Ribentropu. Saleburgo pasitarimuose, kaip praneša laikraščiai, bus svarstoma Dancigo problema. Abu ministrai galutinai susitarė, kas toliau veikti, kad šiokiu ar tokiu būdu išspręsti Dancigo klausimą. Minėtoje konferencijoje taip pat bus tariama dėl Japonijos įtraukimo į Italijos — Vokietijos karo sąjungą. Jei Japonija tikrai prisidės prie Italijos ir Vokietijos, tai galimas daiktas, kad fašistinės valstybės, jei kitaip nepasiseks, mėgins ginklo pagalba savo grožoniškus planus vykdyti.

Tačiau iš kitos pusės kalbama, kad fašistinės valstybės įvairiais politiniais manevrais tik gąsdina demokratines valstybes ir tuo būdu nori pasiekti savo tikslų. Dancigas yra tos nuomonės, kad nei Vokietija, nei Italija neišdrįs pradėti karo.

— Jugoslavija pradėjo intensyviai stiprinti savo sienų apsaugą. Ypatingai stiprinama siena su Vokietija.

— Paryžiaus laikraščiai rašo, kad Vokietija greitai laiku mananti panaikinti Slovakijos autonomiją ir prisijungti šį kraštą prie Reicho.

— Teisingumo Ministeris atmetė dviejų laikraščių „União Federal“ ir „Nova Era“ registracijos prašymus. Šie du laikraščiai negalės išeiti.

— Nuo rugpjūčio 10 dienos beveik visi Brazilijoje išlemti tieji svetimsalių laikraščiai jau pradėjo eiti dviem kalbom. Kai kurie laikraščiai, ne galėdami išsilaikyti, nuo rugpjūčio 10 dienos daugiau nebeišeis.

— Iš Dancigo pranešama, kad ant Lenkijos — Dancigo sienos vėl įvykęs naujas incidentas, dėl kurio kaltinama lenkų pasienio sargyba.

— Ispanijoje sudarytas naujas ministrų kabinetas, kurio pirmininku ir valstybės vadu yra generolas Franco.

S. Pauly statomi du didžiuliai dangoraižiai.

Ilgą laiką aukščiausiu namu Pietų Amerikoje buvo S. Paulo dangoraižis „Predio Martinelli“, kuris turi 26 aukštus. Paskui S. Paulo pralenkė Buenos Aires miestas, pastatęs 32 aukštų dangoraižį „Predio Martinelli“ iki šiol buvo aukščiausias namas Brazilijoje. Tačiau, atrodo, kad ši garbė jam bus greitai atimta. „Banco do Estado do São Paulo“ pradėjo statyti dangoraižį, kuris bus lygus su Martineliu. Toliau „Esplanada“ viešbutis projektuoją greitu laiku statyti naują dangoraižį, kuris taip pat būsias net aukštesnis už Martinelį.

„Lietuvius“ jau gavo Teisingumo Ministerijos leidimą.

Rugpjūčio 11 dieną mūsų laikraštis „Lietuvius“ gavo iš Rio de Janeiro, Teisingumo Ministerijos leidimą, kuris buvo reikalingas išsiimti sąryšy su naujai paskelbtu spaudos įstatymu.

SKELBKITEŠ TIK „LIETUVIŲ“

„Lietuvio“ numeris jau išleistas ant gero, užsienio popieriaus

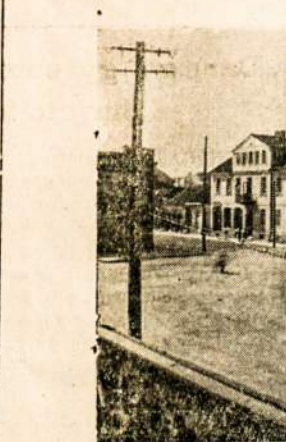
Por BERNARDO KORDON.

A Falange Espanhola e a conquista da America para Hitler

Poucos dias após a denuncia feita por um subdito alemão sobre as pretensões territoriais de Hitler na Patagônia, quando a justiça argentina esclarecia a infiltração na zona, realizou-se por conta da seção argentina da „Falange Espanhola“ um comício de protesto contra a prisão dos chefes nazistas. Com grande surpresa para o público, com seguirmos realizar na rua Florida uma manifestação na hora em que maior era o trafico. Com bandeiras monarquicas, iniciou-se o desfile que foi engrossando cada vez mais. Nucleos de „falangistas“ prepararam esta manifestação de apoio ás pretensões nazistas na America. Percorreram varios quarteirões aos gritos de „Viva Hitler“, até que, ao chegarem á Avenida de Maio, um piquete da policia, apoiado pelo povo logrou dispensar a manifestação, prender alguns exaltados e tirar-lhes as bandeiras. O publico da rua elegante de Buenos Aires recebeu a insólita manifestação falangista com verdadeiras cenas de pugilato.

Pode-se, por ai, comprovar como o nazismo maneja os meios da „Falange“ em seu proveito exclusivo. A „sucursal“ de Burgos já substitue o Instituto Ibero Americano de Berlim. Razões de lingua, de idiosincrasia, facéis de compreender, tornam mais efetivas para a America latina as diretrizes nazistas com o rotulo de Burgos. Em geral, costuma-se considerar o „affaire“ de penetração nazista na Patagonia, bem como outros episodios analogos na America — prisão de espiões na

zistas na zona do Canal do Panamá, etc. como derrotas absolutas para as pretensões de Hitler no territorio americano. Crer que o nazismo, somente por esses fatos se retirou do Continente, é crer naquilo que os nazistas se



le, por exemplo, podem ficar em situação de ter que reponder as pretensões de duas minorias fascistas e semi militarizadas obedecendo a uma bandeira: a de Berlim. Franco pretende governar os espanhóis na America, como Hitler governa os alemães deste continente. De Burgos a Falange chama a atenção do espanhol residente na America dizendo que „chegou a hora em que a Espanha necessita de seu esforço para uma obra que jamais foi em-

Lietuvos miestelio vaizdas.

preocupam em fazer parecer realidade. A verdade é que a penetração nazi, depois de terminar o primeiro ciclo — organização semi-militar da coletividade alemã, organização da Gestapo da Frente do Trabalho — procura atualmente outra forma que lhe permita ampliar suas bases e delimitar a responsabilidade de Hitler ante o mundo. Essa etapa da conquista da America para Hitler, pelos alemães inicia-se agora com o nome da „Falange Hespaghola“. Que pretende a „Falange Espanhola“ na America? Formar uma minoria nacional espanhola. A Argentina e o Chi-

preendida, como a de reconstruir o Imperio“. Quer dizer que a Falange reclama para si o Imperio espanhol. Do Mexico a Terra do Fogo.

(Continua).

DR. R. BERGMANN.

BENDRA KLINIKA—MOTERŲ LIGOS—GIMDYMAI.
 Ultravioletiniai ir raudonieji spinduliai.
 Konsultorija: Gyvenamoji vieta:
 Rua José Paulino, 515 sob. Rua Prates, 586
 Tel. 5 2426 Tel. 4-0288.
 PRIIMA KASDIEN NUO 2 IKI 7 VAL. VAKARO.

Falangistai - Hitlerio tarnai Pietu Amerikoje.

Bernardo Kordon.

Buenos Aires mieste, vos kelioms dienoms praslinkus po to, kai vienas žymus buvęs hitlerininkas išdavė vokiečių nacių planus apie Patagonijos prijungimą prie Vokietijos ir kada Argentinos vyriausybė ėmėsi griežtai aiškinti nacių siekimus į Argentiną.

letos vokiečių nacių vadų su ėmimą.

Mitingas buvo suruoštas ant Floridos gatvės kaip tik tuo momentu, kada mieste buvo didžiausias judėjimas. Su mo narchistinėmis vėliavomis „falangistai“ žygiavo centro link šaukdami: „Tegyvuoją Hitleris“. Ant Avenida de Maio demonstrantų pasitiko policija ir žmonių miniai padedant karštuoliu nuramino. Iš demonstrantų buvo atimtos vėliavos ir keletas jų suimta.

Šis įvykis rodo, kad Hitleris „falanges“ vadžias paėmė į savo rankas ir stengiasi panaudoti ją savo tikslams.

Dabar jau ir Berlyno „Instituto Ibero Americano“ pakeistas į Burgos „skyrių“. Dabar Berlynas, pridengdamas savo propagandą su Burgos bandoma, mano daug daugiau pasiekti Pietų Amerikoje.

Bet veltui! Paskutiniai įvykiai Patagonijoje, suėmimas keleto nacių šnipų prie Panamos kanalo bei kitose Pietų ir Centralinės Amerikos vietose, rodo, kad Hitleris vis daugiau ir daugiau praranda savo prestižą Amerikoje.

Bet visgi nereikia manyti, kad Hitleris po šių įvykių atsisakė nuo savo siekimų Pietų Amerikoje. Taip pat nereikia manyti, kad uždarymas pusiau militaristinių hitlerininkų organizacijų kai kuriose Pietų valstybėse jau galutinai sustabdė nacių veikimą. Dabar Hitleris ieško naujų planų, naujų būdų kad įsikverbus į Ameriką. Kad pateisintus save pasaulio akyse Hitleris kaip tik ir nori panaudoti ispanų falangistus. Ir vietoj ankščiau buvusių hitlerininkų pusiau militaristinių organizacijų dabar atsirado

„Falange—Espanholas“ — Ko gi, pagaliau „Falange—Espanholas“ sudaryti ispanų markizų rikoje, ypač Argentinoje, o paskui kartu su hitlerininkais išvyti po Berlyno vėliava.

Marso gyventojai, kaip jie yra, sakojai, kvėpuoja dariai.

Kalifornijos astronomai, dabar prie žemės, ant žemės, į savo laivų prisikrauti ledu, prie tenai esančios tūros. Iš tirpstančių anglidario garų, laive atsirastų jprastas oras.

Carnegie instituto astronomai Marso temperatūra, tu pakyla 40 laipsnių, o nakties metu 100 laipsnių žemiau.

Pats Marsas dabar tu skrieja link žemės, čiausia buvo liepos bet vis tik gana toli, uo už 36,030,000 mylių mokslininkai ruošiam Marso studijavimui studijavo kas per gana ilgą laiką, šio dryžiai, ar jie yra kanalai, ar kas kita, pat studijavimui mas dulkių audras.

Mokslininkai dabar linkę tikėti, kad visai daši ir daugiau neapžemių.

St. Jurinis.

Kraujas ir alyvos.

(Tąsa).

— Tai ką, jūs manot, kad aš esu kokias plepė, — užsigavusi kalbėjo Alė, jūs manin nepasitikit? Jeigu šitaip, tai aš nenoriu daugiau nė kalbėti su jumis. Ir kokias gali būti kalba su žmogumi, kuris neturi pasitikėjimo. Pasitikėjime pagrįstas viskas... Aš negaliu ilgai čia pasilikti, sudiev, — ir išstė savo švelnią raukutelę majorui.

— Būkite kantri... Sėskitės, — vėl pasodino ją į sofą. — Aš jums pasitikiu, — netilpdamas savo kailyje kalbėjo majoras. — Mes viską išaiškinsime, tik turėkit kantrybės...

— Man baisu! — Pagaliau darykit greičiau gatą mūsų kraugeriams, nes ir mūsų dvaras greit jiems atiteks, — nusiraminus kalbėjo Alė.

— Viskas grįš. Ir užimtos žemės mums bus gražintos. Zabolocės apylinkėse bus suvestos galutinės sąskaitos. Jie čia žlunga, kaip kad žlungo Samsonovo armija prie Tanenbergo, — ir išpasakojo visas savo smulkmenas nieko negalvodamas. O, jei jis būtų žinojęs kas yra Alė ir koks jos tikslas? Gal niekad Alė nepamatytų skaiščios saulutės. Apakintas Alės grožiu,

lepus majoras pamiršo savo pareigas, pamiršo savo krautą, savo padėtį, pasileido kaip pavasario sniegas. Sutirpo jo valia, jo išdidamas. Jis tapo klenu Alės vergu ir pildė kiekvieną Alės norą.

— Bet juk galima žudyti tiek daug žmonių, vėl kalbėjo Alė.

— Tai karas! Karas nežino gallesčio nei užuojautos. Kare laimi ne vien jėga bet ir geras sumanumas ir pasinaudojimas progą... Na, tai dar po taurėlę, — pasileido majoras, — už mūsų pergalę ir pasisekimą!

— Aš jau negaliu, — tarė Alė. — Jau ir taip ryt prisėsi sirgti.

Ir visos majoro pastangos nugirdyti Alę nuėjo niekais. Alė daugiau nebegėrė ir baigta. Todėl nutarė geriau ją paldyti namo ir kita syki, įgavus daugiau jos pasitikėjimo, pri-ivilioti ją. Jam nėra gražesnės moters pasaulyje už geltonplaukę Alę. Vaikiškos Alės grimasos, laisysena, balso švelnumas pavertė jį bevaliu įrankiu. Alė taip puikiai suvaidino provincijos moterį ir jį tikino, jog provincijos moters yra daug įdomesnės ir skaitesnės už išdidžias miesto damas. Ir paldydėjęs Alę, grįžo patenk-

tas namo ir buvo bepradėdas pinti vainiką savo ateičiai. Tačiau kitos dienos povakarys sugriovė visas jo viltis, viltis į gyvenimą. Jis buvo atėjęs aplankyti Alės, bet saliono langai ir durys buvo uždarinėtos. Paklaustas sargas paaiškino, jog saliono sakininkas su savo seserėčia anksti iš ryto kažkur išvyko.

Dabar majoras suprato, kur jo buvo patekta. Ir kas dabar gali atitaisyti tą klaidą. O, kad jis dabar galėtų atitaisyti tą skaudžią klaidą. O, kad jis dabar pagautų ją, į ją sukandžiotų. Vienintelis išeitis, kuri galėjo išgelbėti jo autoritetą, — išbraukti save iš gyvųjų tarpo. Grįžęs į savo butą, pasiėmė lapą popierio ir parašė: „Aš esu savo tautos išdavikas, esu nevertas nešioti savo krašto gynejo vardą. Per savo lengvabūdiškumą atidengiau priešams mūsų Zabolocės planų paslaptis. Stroipiai saugokite visus kelius, lygiausias vietas, kur priešai lėktuvus galėtų nusileisti. Taip pat pasistengta sugauti geltonplaukę šnipę ir jos dėdę madų saliono „Modern“ savininką, nes ten buvo visų šnipų lizdas. Šnipė atrodo šitaip: blondinė, plaukai garbinuoti, akys didelės — mėlynos, taisyklinio veido bruožai, virš vidutinio ūgio, liekna, visos kūno dalys harmoningai suauugušios, maždaug 19 — 20 metų

amžiaus.

Jos dėdė — vidutinio amžiaus, aštraus žvilgsnio, pilkos akys, nutukusio biznieriaus išvaizda. Tai tiek aš galiu jums padėti. Tėvynės išdavimo gėdos nepakeldamas, nutariau nukirpti savo nereikalingo ir tėvynei žalingo gyvenimo siūlą... Sudie, mano prieteliai ir draugai! Majoras Mas.“ Šį laišką tuoj liepė nugabenti į Generalinį štabą. Majoro pranešimas kaip žaibas visus prietrenkė ir kada atbėgo į jo butą, rado nebylį lavoną, paplūdusį kraujuis..

— I visas vietas buvo išsiuntinėtoms telegramoms. Visi keliai ir lygios vietos buvo stropių saugojamos, o ypačiai Zabolocės apylinkės. Visur knibždėjo žvalgybininkų ir Generalinis štabas įsitikino, jog vistiek pavyks sučiupti šnipus, nes turėjo gerą šnipų charakteristiką. Visas Zabolocės miestas kratyte buvo perkratytas. Daug buvo sumintųjų žmonių, tačiau po tar-dymo vėl buvo paleisti. Vienintelis, kuris galėtų šnipus pažinti, buvo nebylys lavonas, tačiau jo parašyta charakteristika lengvino šiek tiek šnipų persekiojimo darbą.

Praslinkus kelioms dienoms, mažuoju takeliu, kuris per miško tankumą buvo išsiraizgęs, slinko menkais

kaimietės rūbais apsilvilkusi moteris, kuri nešėsi pintinę su keliais surastais baravykais. Kiekvienas šalmesys, kuris pasiekdavo jos klausą, sudrebindavo ją ir šaltai srovė nudilgindavo net kaulus. Tai buvo Alė, bet kažin ar ir pats majoras dabar ją pažintų. Savo išvaizdoje daug kuo skyrėsi nuo anos puošnios saliono savininko seserėčios. Ir ji slinko žingsnis po žingsnio vis arčiau savo tikslo. Jau miškas eina retytyn, jau matosi pilkas lygus laukus, kur nusileis Antanas ir pasiims su savim. Tačiau, kuo arčiau buvo lauko, tuo širdis smarkiai plakė, daužėsi į visas puses. Nujautimas kažką negero pranašavo.

— Stok! — pasigirdo iš karto keliolika balsų. — Kur tamsta eini? — paklausė prie jos priėjęs karininkas.

— Grybaunu, — nieko negalvodama atsakė Alė. — Argi čia negalima grybauti? — Eisime kartu! — Kur? — paklausė Alė. — Tamsta areštuota!.. Tamsta šnipė!.. Sakyk, kur žinios ir kiti tavo sėbrai? Kur? — rėkė, lyg pasitęsęs tigras, karininkas.

— Ko jūs iš manęs norit? Aš nieko nežinau, — teisinosi Alė.

— Veskit ją į štabą! — sukomendavo karininkas. Ir kariniai, lyg išalkę vilkai, puolė savo auką.

— Paleiskit, paleiskit — šaukė Alė. — Aš Zabolocės Igluos Viltis Paleiskit... verkė Alė. Atvedus į štabą, buvo padaryta kratė, ko įtartino pas ją nebuvo, čiau paliktai majoro teristikai ji visai atitaisė.

— Ta pati, kaip jūs — kalbėjosi karininkas, šios žymės atatinu.

— Priširdintu jau nebe mano gyvenimo — galvojo Alė. — O, mano raštėlis pasiekė tikslą, kad bent Antanas atskristų. Užteks man nos aukos!..

— Ir tamsta neapmajora? Tamsta sugebėjai, nebuvai su juo bėjai, nebuvai su juo bėjai, paskui jo bute mandagiau tardė ją karininku.

— Aš nieko nepatįs norit nuo paprastų miestės, — teisinosi Alė. — Paprasta kaimiškytelėje karininkas žios tos mūsų laukų. Geriau tamsta prisipaistė išgavai iš majoro šnipas. Pasakyk, kur yra arba kur yra kiti šnipai mes tamsta tuoj paleis. — Bet juk aš nieko ir ką aš jums galu pasakyti. — Gerai! Veskit ją, — kurį ji ėjo, liepė ten laukti lėgi vakaroneatskris lakūnas, jai tai neturint įrodymų ją paleisti.

Iš Lietuvos

(„Eltos“ žinios iš liepos 27 d.)

Lietuvos elektrifikacijos reikalai.

Susisiekimo ministras inž. C. Germanas liepos 28 d. paskelbė spaudą apie vyriausybės planus Lietuvai apšviesti elektros šviesa ir energija. Elektrai Lietuvoje gaminti du svarbiausi šaltiniai yra upių srovės ir durkų kuras. Žinovų teigimu mūsų upės gali duoti apie 50 000 kw elektros energijos. Ligšiol mūsų miestai ir miesteliai apsirūpina elektrine energija arba savivaldybių įrengtomis elektrinėmis, kurių nemaža dalis kurenama kaita. Miestams ir pagališgiams visam kraštui pigia elektrą aprūpinti vyriausybė yra priėmusi eilę projektų didesniems elektrinėms statyti. Viena galingesnė elektrinė numatyta statyti Rekyvoje, netoli Šiaulių, ir iš jos išeiti elektros energiją Šiaurės, Kuršėnams, Radviliškui, Šeduvai ir Panevėžiui, statant tam reikalingą transporto liniją, iš kurios galėtų išeiti elektros energiją ir mašiniams sunaudojimo punktai, imal ir miesteliai. Jau visiškai pribrendo reikalavimai statyti didesnę hidroelektrinę Kauno rajone. Aušra Kauno Nemunar galėtų būti pakinkytas jėgais du kartus: prie Birštono (Birštono projekto) ir prie Pašvilio. Birštono kilpos projektu numatoma patvenkti namą prie Nemaniūnų apie 1000 kw aukščio, t. y. tiek, kad būtų sunaudota iki pat šiltesnio krašto sienos; iš šios krašto vandenį kanalu

perleisti į Verknės slėnį prie Birštono ir čia pastatyti antrą užtvanką. Šiuo projektu abi užtvankos duotų apie 50 000 kw, bet jis būtų brangiausias (apie 60 mil. Lt be tinklų). Nemunas prie Pažaislio su užtvanka apie 14 m t. y. tiek kad paspiris būtų suderinta su Birštono užtvanka, duotų apie 28 000 kw energijos. Neris numatoma sunaudoti jėgai taip pat du kartus: prie Kieboniškiu su užtvanka apie 10 m aukščio, kur galėtų būti gauta apie 11 000 kw ir aukščiau Jonavos prie Skarulių su užtvanka apie 17 m aukščio ir vandens paspiriu iki Vilniaus krašto sienos ir Ukmergės. Ši užtvanka duotų apie 20 000 kw. Neris užtvanka prie Skarulių ir Nemuno užtvanka prie Pažaislio kiekviena kainuotų tarp 25 — 30 mil. Lt. Šiuo metu pasidarė labai aktualūs elektros reikalai Vakarų Žemaitijoje; yra reikalo praplėsti Palangos, Kretingos, Plungės elektrines ir duoti elektros energiją Šventajai. Šiame rajone norima pastatyti hidroelektrinę ant Minijos, iš kurios galima būtų gauti apie 1 200 kw energijos ir kurios prie dabartinių sąlygų pakaktų ilgiam laikui. Ateityje numatoma Minijos elektrinę su jungti per Telšius ir Kuršėnus su Rekyvos šilumine elektrine ir šių elektrinių veiklą suderinti. Minijos elektrinės projektas jau paruoštas ir jį ateinančiais metais galima būtų vykdyti.

Niuje siautė labai smarki audra.

Liepos 27 d. Vilniuje siautė labai smarki audra su peršalimu, trukusi apie valandą. Perkūnas du žmo Vilniaus gyventojus, užėmė ir keletą pritrėnkė. Eiširų audros metu buvo įvairiose miesto vietose ugniagesių pastangomis pavyko lokalizuoti atdarą langą perkūnas kė į šv. Petro ir Povilo gatvių Antakalnyje. Liūvo tokia smarki, kad buvo apsmėmė rūsius ir žėnėse vietose esančius žmones.

Išleisus pavardžių keitimo per penkių mėnesių laiką jau atitaisyta apie 100 pavardžių ir pakeista 150 pavardžių. Dar per 2 000 prašymų pakeisti ir atitaisyti pavardes pakeisti ir atitaisyti pavardes. Pavardes keičiami tik tada, kai yra būtina, bet ir ūkininkai ir inžininkai.

Šiuo metu metais labai daugėja dviračių mas ir pardavimas. Liepos 1936 m. parduota dviračių maždaug už 200 000 Lt, m. — už 700 000 Lt, 1938 — už 2 100 000 Lt, o 1939 — už 2 100 000 Lt. Spaudoje keliama sumanymas, kad Lietu-

voje būtų įsteigtas dviračių fabrikas, kad nebereikėtų importuoti litų išsienį.

Liepos 27 d. per Rygą atvyko į Kauną žymus anglų visuomenės veikėjas, didelis Lietuvos bičiulis, ats. gen. A. Burtas. Jis taip pat yra didelis skautų veikėjas. Lietuvoje gen. A. Burtas lankosi penktą kartą 1919 m. jis čia lankėsi kaip anglų misijos dalyvis Pabaltijo valstybėms. 1928 m. buvo atvykęs kaip svečias. 1933 m. lankė mūsų pajūryje su 650 anglų skautų vadų ir vadžių. 1936 m. liepos 24 d. buvo atvykęs į Kauną ir Lietuvoje išbuvo 10 dienų.

Liepos 27 d. naktį audra — perkūnija su smarkiu lietuimi ir dideliu vėju pralėkė per Kulautuvos, Čekiškės, Vilkišios, Raseinių apylinkes. Pirmiausia ties Kulautuvos keliu perkūnija trenkė į vieno ūkininko namą ir jį sugrindavo. Po geros valandos Kulautuvos, Vilkišios apylinkėse jau degė 4 ūkininkų trobos. Ties Čekiške ir Raseiniuose audra padarė dar didesnių nuostolių. Ten perkūnija trenkė labai dažnai. Naktį Raseinių ir Čekiškės apylinkėse buvo matyti keli gaisrai. Paskaitvykusių į Kauną šoferių audra padarė gana didelių nuostolių. Vien gaisrų ten buvo apie 10.

Paskirtas Lietuvai ir pradedo eiti savo pareigas naujas Sovietų Sąjungos prekybos atstovas Jefanovas; vokiečių pasiuntinybės pirmasis sekretorius Harenbergas perkeltas į Bukareštą, o jo vie-

Vienas iš gražiausių Kauno priemiesčių yra Žaliakalnis.

Vienas iš gražiausių Kauno priemiesčių yra Žaliakalnis, kuris savo puošnumu ne kiek menori nusileisti miesto centrai, ir tuo atžvilgiu ji vežasi. Šioje miesto dalyje įsikurdino daug turtingų prekybininkų, pramonininkų, valdininkų, kurie pasistatydino ir statydina si daug gražių namų. Šiuo metu Žaliakalnyje gyvena apie 40 000 gyventojų, kurių skaičius nuolat didėja ir pačios priemiesčio ribos plečiasi. Ypač gyva statyba Žaliakalnyje vyksta šią vasarą. Čia vienur statomi namai ant dar neužstatytų sklypų, o kitur griaujami senieji pastatai ir jų vietoje statomi nauji. Vieną iš gražiausių Žaliakalnio gatvių — Savanorių prospektą — kuri yra ilgiausia visame Kaune, šią vasarą labai gražiai puošsima. Abiejuose gatvės pusėse išdygo raudoni mūrai. Nuo rudens Ža-

liakalnis turės net 3 naujus kino teatrus, kokių galės pasivyti net Laisvės al. kinais. Žaliakalnį puošia dideli universiteto klinikos rūmai, „Saulės“ namai, aklyjų instituto, meno mokykla, Tvirtovės gatvėje aukštesniosios technikos mokyklos rūmai, Priskėlimo bažnyčia, rekolekcijų rūmai — seserų pranciškonų vienuolynas, sv. Antano bažnyčia, didžiausia ir moderniausia Lietuvoje sv. Vincencio a Paulo Draugijos prieglaud Aukštaičių gatvėje, Kūno Kultūros rūmai, krepšinio haudar neužstatytų sklypų, o kitur mas, pradžios mokykla ir daug kitų valdinių ir privačių statybų. Be to, Žaliakalnį labai puošia gražiausias Kauno parkas — Vytauto ažuolynas, kuris dabar yra gerai sutvarkytas, Zoologijos sodas ir kt. mažesni skverai.

ton laikinai skiriamas grafas Šterenbergas.

Šiandienomis Karveiškių kaime, Žiezmarų valsčiū perkūnas trenkė į Ratkevičiaus gyvenamąjį namą. Pritrėnkė du Ratkevičius, vienas 79, kitas 43 metų amž., Ratkevičiūtė 45 metų amž. ir pasitratkevičius svečiuose buvusio Antanavičiūtė 45 m. amž. Pradėjus namui degti, trys pritrėnkėtieji samonę atgavo, o A. Ratkevičius (79 metų amž.) samonės neatgavęs kitių buvo iš degančio namo išneštas. Jis samonę atgavo tik kitos dienos rytą.

Rugpjūčio 1 d. grįžo į Lenkiją apie savaitę Lietuvoje viešėję 30 lenkų rašytojų ekskursija. Rugpjūčio 2 d. atvyksta į Lietuvą Lenkijos telegramų agentūros direktorius ir keli kiti agentūros rektorai. Be to, Kaune viešėsi apie 50 Lenkijos kooperatyvų sąjungos „Spolem“ narių, rugpjūčio 5 d. Kaune laukia ma atvykstantį Vilniaus lietuvių mokytojų ekskursijos.

— Mažeikiuose ir miestelio valsčiuje yra 13 gausių seimų, kurios turi po 10—17 vaikų. Beveik visos gausiosios seimos gyvena kaime. Kelintas jų buvo apdovanotos po 100 Lt pinigais. Pasiturinčios seimos dovanų nepriėmė. Mieste taip pat yra senelių ir senelių po 100 — 103 m. amžiaus.

— Šiandienomis Gudžiūnų valsčiū, vėl siautė nepaprastai audra, Devindonių kaime ir apylinkėje sugriudama net 9 trobesius, kurių tarpe yra ir visai naujų gyvenamųjų namų.

— Kauno — Marijampolės ruože pro Ažuolų Būdą asfaltuotos viena kilometrą plento. Šiems darbams jau pradėdama ruošti.

— Netrukus Kaune žada apsilankyti ir koncertuoti 21 jaunų Škotijos vaikų orkestras, kurį diriguoja 14 metų vaikas.

— Nors, netekdami Klaipė-

Fabrica de Cigarros „Sudan“

Premijų Sąrašas Nr. 60

1939 m. NUO LIEPOS 21 D. IKI RUGPJŪČIO 5

RAUSVIEJI KUPONAI

SERIJA „G“

Nr. 5.001 iki 5.050	— 50 čekių po 50\$000
„ 5.051 „ 5.100	— 100 gražių rinkinių vandeniu
„ 5.101 „ 5.200	— 100 gražių plunksnakočių auks. pl.
„ 5.201 „ 5.300	— 100 čekių po 30\$000
„ 5.301 „ 5.400	— 100 dėžel. toilet. pudros
„ 5.401 „ 5.600	— 200 gražių fantaziotų portsigarų
„ 5.601 „ 5.700	— 200 gražių paveikslų kambariui
„ 5.701 „ 6.000	— 300 čekių po 10\$000
„ 6.001 „ 6.200	— 200 rinkinių iš 6 puoduku kavai
„ 6.201 „ 6.300	— 100 gražių peleninių
„ 6.301 „ 6.500	— 200 tuz. dekoruotų puod. arbatai
„ 6.501 „ 7.000	— 500 čekių po 5\$000
„ 7.001 „ 7.100	— 100 gražių užd. mašinėlių
„ 7.101 „ 7.300	— 200 gražių šilkinųjų kaklaraiščių
„ 7.301 „ 7.400	— 100 čekių po 20\$000
„ 7.401 „ 7.600	— 200 gražių kišeninių pelių
„ 7.601 „ 7.800	— 200 dėželų drusk. su viršelį
„ 7.801 „ 7.850	— 50 gražių „frukteurų“
„ 7.851 „ 7.900	— 50 butel. thermas kėlionėms
„ 7.901 „ 7.950	— 50 gražių vazų fantaziotų
„ 7.951 „ 7.980	— 30 kišeninių laikrodžių
„ 7.981 „ 8.000	20 „batarias“ aliuminiu virtuvei

SEVERA

Aspasia Oceania

VIENINTĖLĖS CIGARIETĖS SU VERTINGOMIS

PREMIJOMIS.

Dovanos Skaiciuje Čekiai

VIENI IŠ GERIAUSIŲ

Fabrica de Cigarros „SUDAN“

S. Paulo

64,430,640. Padidėjimas siekia 4,329,000 kiaušiniams arba 6,7%.

— Šiuo metu 35 lietuviai jaunuoliai studijuoja jūrininkystės mokslus Latvijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Suomijoje ir Švedijoje. 32 yra stipendininkai, o 3 mokosi savo lėšomis. Latvijoje jūrininkystės mokslus eina 13 lietuvių, Italijoje 11, Prancūzijoje 7 ir Suomijoje 1. Savo lėšomis mokosi 2 Suomijoje ir 1 Švedijoje. Kai kurie jų teorinius

jau dabar arti toks skaičius leidimų išduotas. Šiais metais nemažai gyvenamųjų namų statomi mūriniai. Mūrinė statyba plečiasi ne tik miesto centre, bet ir kitose šalutinėse gatvėse — Kęstučio, Dariaus — Girėno, Kapų, Tarpučių ir kt.

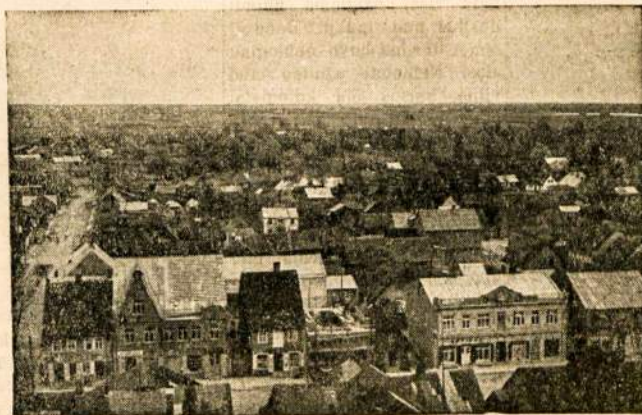
Vengrija atmetė Vokietijos pasiūlymą.

Vengrija yra viena iš tų valstybių, kuri daugiau simpatizuoja Vokietijai ir Italijai. Laikraščiai praneša, kad Hitleris pasiūlęs Vengrijai sudaryti militarinę sąjungą su Vokietija. Tačiau Vengrija nuo tos sąjungos su Vokietija atsisakiusi.

Kariniai pasitarimai Maskvoje.

Kaip jau buvo rašyta, į Maskvą atvyko Anglijos ir Prancūzijos generalinių kariuomenės štabų atstovai, kurie taršis su Sovietų Rusijos kariuomenės vadovybe dėl bendrų veiksmų karo metu. Kariniai pasitarimai tarp Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų Rusijos, kaip praneša Paryžiaus laikraščiai, tęsis apie 3 savaites. Prancūzų spauda yra tos nuomonės, kad šie pasitarimai duos teigiamų vaisių.

— Vietos laikraščiai žinomi, artimiausiu laiku tarp S. Paulo ir Rio de Janeiro bus pradėtas susisiekimas lėktuvais nakties metu. Lėktuvai tarp šių dviejų miestų skraidys ir naktimis.



Žavingas Biržų miestas.

— Paskelbus, kad neužstatyti miesto centre sklypai bus apdėti didesniais mokesčiais, jų kaina pradėjo kristi. Dabar daugelio tokių sklypų savininkai ieško pirklių ir juos parduoda žymiai pigesne kaina nei kovo — balandžio mėn. Kai kurie nekilnojamoji turtų komisineriai — tarpininkai nespėja apsidirbti nes šiuo laiku žemės sklypų pasiūla ir pirkimas labai pagyvėjo. Būdinga, kad miesto centre žemės sklypai pinga, o priemiesčiuose jų kaina keičiasi labai nežymiai.

dos krašto, netekome 4-rių piemenių su keliasdešimt griečinės nugriebimo punkty, vis dėlto šiomet per pirmą pusmetį Lietuvoje eksportui sviesi pateikta per 9% daugiau, kaip per tą patį laiką pernai.

— „Pienocentro“ vaisių sulčių fabrikas šiuo metu yra jau beveik pastatytas. Dabar montuojamos mašinos ir atliekami kiti vidaus įrengimo darbai. Obuolių sezonui fabrikas, numatoma, jau pradės veikti.

mokslus jau yra baigę ir atlieka stažą tų valstybių, kuriose mokosi, laivuose.

— Marijampolė. Marijampolėje kasmet vidutiniškai pastatoma 100-120 naujų pastatų. Šiomet, atrodo, privati statyba pasiekė rekordą, nes

VIETOS LIETUVIU GYVENIMAS.

P. STASYS DORINAS NUPIRKŲ KO KINO-TEATRĄ VILA ANASTAZIJOJE.

is Paranos estado, V. Klimanskas ir J. Bartkus is Barão de Antonina, K. Žukas is Sorocaba, J. Peleckas is Santa Catarina ir kiti.

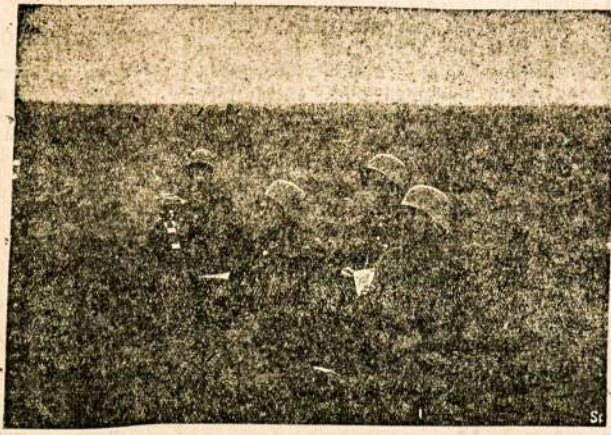
Ponas Stasys Dorinas liepos mėnesio pabaigoje nupirko visus naujojo Vila Anastazijos kino teatro įrengimus ir aparatus. Kino teatro patalpas išnuomavo keleriems mėnesiams. Nuo rugpjūčio 1 dienos Vila Anastazijos kino teatras jau yra p. St. Dorino žinioje.

Teko patirti, kad naujame biznyje p. Dorinui gana gerai sekasi.

Vilaanastazietis.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Šiomis dienomis „Lietuvio“ redakcijoje lankėsi net kelio lka skaitytojų iš provincijos, kurių tarpe buvo M. Gleibus



Lietuvos kariai manevruose.

okius fotografijos darbus vietos valdžios įstaigoms. P. K. Vosylus mums prisiuntė iš Bahijos keletą egzempliorių iliustruotų žurnalų ir laikraščių, kuriuose įdėta daug jo meniškų nuotraukų.

Fotografas p. K. Vosylus žada vėliau grįžti į Rio de Janeiro, nes Bahijoje nėra lietuvių ir esą labai nuobodu.

K. AMBROZEVIČIUS IR A. ŠIMBELIS IŠVYKSTA Į LIETUVĄ.

Žinomas mūsų kolonijos dainininkas ir mūsų laikraščio bičiulis Kazys Ambrozevičius ateinančio mėnesio pradžioje išvyksta į Lietuvą, kur žada pabūti keletą mėnesių.

Šio mėnesio pabaigoje į Lietuvą taip pat išvyksta Lietuvos Konsulato S. Pauly tarnautojas ir didelis „Lietuvio“ bičiulis Antanas Šimbelis. A. Šimbelis į Lietuvą išvyksta dirbti Brazilijos Konsulate Kaune.

IŠ FAXINA PADANGĖS.

Faxina apylinkėse jau beveik visai baigiama nuimti derlius nuo laukų. Bendrai šįmet derlius buvo neblogiaušias. Neblogai užaugo medvilnė, kurios čia kolonistai daug augina, taip pat ir kiti javai užderėjo vidutiniškai.

Paskutiniu laiku medvilnės pluošto kaina gerokai pakilo. Pas mus už medvilnės arobą buvo mokama net po 18-19 milreisų. Kurie turėjo daugiau pluošto, tie gavo neblogas pajamas. Visi kolonistai yra patenkinti.

Šiuo metu jau ruošama žemė sėjai.

Nesenai iš S. Paulo pas mus atvyko keli jauni vyrai, kurie nori šiais metais pabandyti kurtis žemės ūkyje. Jei gerai pasiseks, tai mano visai apsigyventi mūsų apylinkėje.

Daugelio kolonistų patyrimas rodo, kad žemės ūkyje lietuvių ateitis daug daugiau garantuota negu mieste. Todėl lietuviams, kurie menkai uždirba miestuose, labai partartina važiuoti ir apsigyventi šiame ūkyje.

Mykolas Paukštys

APLEISTA LIETUVIŲ BAŽNYČIA.

Buv. S. Paulo liet. koloni

jos kapeliono pastangomis ir šiaurės Amerikos bei vietos lietuvių aukomis pastatyta pirmoji lietuvių katalikų bažnyčia Vila Zelinoje pradžioje džiugino kiekvieno išelio širdį. Brazilijos lietuviai buvo pirmieji P. Amerikoje, kurie susilaukė nuosavos bažnytelės. Tačiau kun. Sugin-

SPORTAS

APIE PLAUKYMĄ.

/Tąsa/

MOKYMASIS PLAUKTI.

Pradedant mokytis plaukti, kiekvienam pirmiausia teks susidurti su vandens savumų pažinimu ir kūno plūdumo pajautimu.

Nors vandens ypatumai (šaltumas, pasipriešinimas ir spaudimas į jautrius žmogaus organus) pradžioje mums yra labai svetimi, bet su jais galima greitai apsiprasti. Daugelis mūsų, vos kelis kartus įėję į vandenį, dažniausiai drąsiai einame gilumon, nebijodami net visai pasinerti. Taigi tas pripratimas įvyksta be jokių sunkumų. Tačiau kiek sunkiau prieiti prie kūno plūdumo pajautimo. Kuomet šitą jausmą žmogus įgaus jis jau galės plaukti. Šitas pajutimas dažniausiai įgaunamas visai nesąmoningai, žaidžiant vandenį ar patekus į jį ir norint iš jo išsikasti. Žmonėse yra net prigijęs savotiškas plaukymo būdas: pradėjęs staiga įmetamas į gilų vandenį ir turi iš jo išplaukti. Žinoma, vieni jų, tokiu būdu pajutę, kad juos vanduo laiko, tikrai išplaukia, ir nuo to momento jau mokės plaukti. Kiti gi, bailesni, iš baimės pradeda skęsti, ir tada ne tik neišmoksta plaukti, bet ir visai atsibaido nuo plaukymo.

Įgauti kūno plūdumo jausmą lengviausiai pavyks atliekant kai kuriuos pratimus. Štai jie:

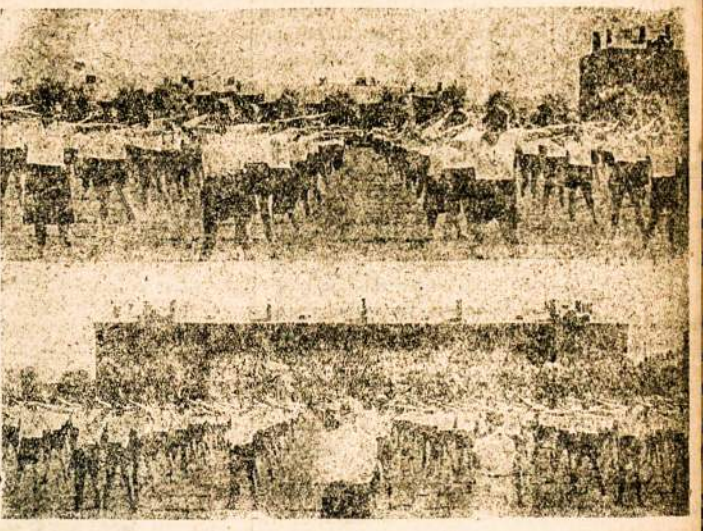
1. Stovint krūtinės gilumo vandeny, panerti galvą ir ap-

PLAUKYMO BŪDŲ.

Šiais laikais turime taisyklingus plaukymo būdus, kurie dažniausiai yra ir įvair. rungtynėse, kraul, kraul ant nugaros, krūtinės plauk.

1. KRAUL (ant krūtinės). Šis plaukimas yra pats seniausias. Plaukiant kūnas guli kiek galint horizontaliai, tačiau laisvai įtemptai, galva bent šiek tiek kelta. Rankomis atliekamas „ropojimo“ darbas: pakaitomis, atlikdami iškvėpimą, iškvėpimą ir kvėpavimą. Pats daromas vandeny, bet perkeliamos priekyje vandens. Tuo laiku kūnas mojuojama kiekvieną aukštyn ir žemyn, juda na iš dubens sąnario, liekamas vinglingai, kas vėlesiu uodega. Kojų vyksta po vandeniu, kuinis išsikasa iš vandens dirba pagal tam ritmą: dažniausiai yra jamaš šešių taktų ritmas, da vieną rankos ritmą, ka trys kojų judėjimai. plaukti greičiau, dides kojų taktas, lėčiau — namas. Šiuo būdu plaukvėpavimas yra suima antrą ranką, nesiskvepiama vandeny.

2. KRAUL ANT NUGAROS. Šis plaukymo būdas panašus į virš aprašytą,



Lietuvos jaunimas sportuoja.

pinas popiergalių ir šiukšlių. Vaizdas baisus. Kyla klausimas, kur dingsta tie tūkstančiai, kuriuos DULRAS duosnia ranka skiria „bažnyčios švartos palaikymui?“

Katalikas.

ĮSIGIJO DIDELE BALDŲ DIRBTUVĖ.

Žinomas mūsų kolonijos biznesierius p. Kirilauskas nesenai Vila Zelinoje pasistatė gražius lietuviško stiliaus /su gonkais/ namus. Dabar p. Kirilauskas Vila Prudente įsitaisė didelę dirbtuvę, kurioje dirbamos durys, langai ir kiti medžio dirbiniai. P. Kirilauskas į savo naują medžio dirbinių dirbtuvę įsigijo įvairių mašinų už 20.000 su viršum milreisų. Naujoje pramonės srityje linkime p. Kirilauskui geriausio pasisekimo.

kabinti rankomis kojas. 2. Atsisėsti aukščiau kelių gilumo vandeny atsiremti rankomis į dugną, iškelti kūną į vandens paviršių, panerti ausis į vandenį ir iš tos padėties mėginti iš lėto pakelti rankas nuo dugno.

3. To paties gilumo vandeny, gulint kniūpšėiom (kūnas išstieptas), atsiremti rankomis į dugną, įtraukus pro burną oro, panerti visą galvą vandeny ir pamėginti abiem rankom iš lėto paliesti pečius. Jei jau šituo pratimu dirbamos durys, langai ir kiti medžio dirbiniai. P. Kirilauskas į savo naują medžio dirbinių dirbtuvę įsigijo įvairių mašinų už 20.000 su viršum milreisų. Naujoje pramonės srityje linkime p. Kirilauskui geriausio pasisekimo.

tik skirtumu, kad šiuo metu viskas vyksta gulint vandeny ant nugaros. Kūnas mas čia nesudaro smulkesnes veidas nuolat yra ant nugaros.

(B. d.)

GRAŽUS LITHUANIEČIŲ MĖJIMAS.

Praeitą sekmadienį stadione pasibaigė S. Paulo estado lengvosios atletikos pirmenybės. Nugalėtojų pilyonų tarpe, maloniems visiems naujiena, yra šis visis Valentinas Pakalauskas, liko triškio nugalėtoju, siekęs 13,18 m. Jis jau keturiolika metų intensyviai treniravimas, pagaliau šiais metais šiose varžybose pasirodė pranašesnis už kitus.

DAINOS APIE KOLONIJOS DIDVYRIUS.

6.

„Mūs kolonija varginga. Prieš kitus mes — „ubagai“... Žilumbia laikraščiai, vis žilumbia, lyg ir būtų taip blogai. — Tik kolonija viena tyliai dirba ir gana. Kas iš to, kad vyrai šneka, plna moterys pliotkus? Iš kalbų nevirsi košės, nors kalbės ir ne juokus. — Jeiigu lauki ateities, reikia dirbti iš peties!

Na, ir dirba mūsų broliai! Dunda staugia fabrika!... Miestuos — prakaitas ir dulkės... Dvokia prakaitu laukai!... Gardūs ryžiai ir kava, bet juos rinkti — velniava... Vis prisimenu fazendą, jos kavynus tarp miškų... Krautuvėj „skolos“ dar liko... Nugaroj takai rimbų... — Šiurpas apima klaiikus prisiminus tuos laikus!

Bėgome visi į miestą... Duonos nieks veltui neduos. Dirbame visur, kaip jaučiai, bet daugiau mūs neparduos — Mokam kalbą, žinom mes mūsų pragaro gelmes... Bet žmonių visur gyvena... Viską — darbą ir vergus, laimės ilgesį ir skurdą — Viską pakelia žmogus! Tik paniekintam sunku eit gyvenimo takul!...

Bet... Atėjo mūs globėjai. Steigė ūkio draugijas — Su liežuviais jie nupirko mums kolonijas kelias... Kiek reklamos! Kiek kalbų! Trūko tik — rimtų darbų!... Keista! Miršta vienas „Grūdas“, jo tėvai pagimdo — du! Laidotuvės ir krikštynos būna tuo pačiu kartu... O su rytmečio rasa išgaruoja ir kasa...

Renkas vėl rimti globėjai ir graboriai į centrus — Bus gėrybių, kaip iš pypkės, tik, tautietai, būk kantrus! Būsime mes visi „draugai“... Sako taip ir kunigai. Po mirties visi juk lygūs... Bet užtikrinu narius: Čia revizijos nereikia... „Centras“ dar ilgai negrius. Jo globėjai kepa antį... Tik rytoj išgera purgante...

/B. d./

LIETUVIAI IR SVETIMŠALIAI,

Pasy vertimas tik 9\$800
PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala i) Tel. 2-226 S. Paulo.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 - 12 v. ryt. ir 3 - 7 v. v.
LADEIRA PORTO GERAL 12 sob. (kampus Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

DR. WLADIMIR DETHIMÉ
Rua Direita Nr. 36 Telf. 2-6255

110\$000 Svetimšalių registracija su „carteira de identidade“ modelo 19 su gyv. vietos atestatu.
Daro dokumentų vertimus į interjera, prisijunčiant numerus išversti dokumentus ir 25\$000 pinigais.

Dr. Paulo Licciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER TURBACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gydymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos procesus. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Bendras gydymas anemijos, liusmo, negalavimų, lytiško silpumo ir t. t. Bendra chirurgija.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444
Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTI NAMUS BET KURIA VALANDA DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.
Tel. 2-4214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.
KALBA LIETUVIŠKAI.

PIJAUS RUTKAUSKO
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsienių) pasirinkimas.
SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄLYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Seniausia lietuviška siuvyklė mūsų kolonijoje. Medžiagas perka didelėmis partijomis, todėl ir parduodame mūsų siuvyklė pigiau, kaip kitur.
Taip pat turime gatavų rūbų ir kelnių vilno medžiagos po 3\$8 vilno nės - 18\$000 ir neturimo medžiagos kelniams nuo 6\$500.

Didelis pasirinkimas gatavų hdbirinių rūbų.
Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS siuvyklė „KAUNAS“, Rua Duque de Caxias Nr. 40 S. Paulo (prie Sorocabano st.)



PRISIEKUSIS VERTĖJAS.
MIGUEL OBOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393
Vertina iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.
Vertina įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chabdomos ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONOREJA VISOSE STADIJOSE GYDOMA MODERNIŠKIAUSIAIS BŪDAIS KAINOS ŽEMOS. Palengvina mokėjimo sąlygas.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3º and.
Tel. 4-0218 São Paulo.

Priėmimas ir nuo 2 iki 7 val. vak.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 val.

DĖL SVETIMŠALIŲ REGISTRA
CIJOS IR „KADERNETU“.

Einant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių metų gruodžio 22 dienos privalo užsiregistruoti ir išsiimti „carteira de identidade para estrangeiro modelo 19“.

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasiskubinkite dabar tuojau užsiregistruoti ir išsiimti „kadernetą“.

„Kadernetą“ su registracija, pasų vertimais ir visais kitais reikalingais dokumentais kainuoja tik

70\$000.

Interesanai reikalinga tik išsiimti „atestado de residência“ iš vietinės policijos deligacijos.

Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Kreipiantis pas mus nesugausite laiko ir sutalpysite pinigus.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liūdijimus (certidão da policia maritima) iš Santos ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetų“, vertimų, prašymų reikalais kreipis į

„Lietuvio“ redakciją, rua Bandeirantes 474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agencija Ralickas rua dos Gusmões nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmdieniais nuo 10 iki 12 val. į „Lietuvio“ redakciją galima kreiptis vakarais nuo 7 iki 9 val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr.
São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelana, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“
Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus foto grafijų srity. Specialybė pa didinime, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš otografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
Rua S. Caetano, 447 (sen nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo.

Alfaiataria Estan



Stasio Šliktos Siuvykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUKIAUSIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR SĄŽININGAS. Prie siuvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius, kur siūvami paltai ir kostiumai. Ši siuvykla atidarė skyrių ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai Lietuviams nuolaida.
atlieka visus spaustu- Užeikite įsitikinti
vės darbus.

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194 TEL. 4-3453

PASU, METRIXIKU IR DOKUMENTU VERTIMAI
TIK 8\$500

Priimami vertimai iš įvairiausių kalbų pasai, metrikai ir kiti įvairių rusių dokumentai.

Siunciami vertimai ir į provincija. Kas gyvena provincijoje ir nori pasidaryti paso ar dokumento vertima, turi registruotu siuntiniu atsiusti pasa ar dokumenta, ir 13\$500 pinigais už dokumento vertima, jo patvirtinimą pas notara ir už persiuntimo išlaidos.

Išversta ir pavirtinta, vertima, siunciamo atgal registruotu siuntiniu.

Vertimu reikalais kreipti ir pinigų siusti siuo adresu: „LIETUVIS“ RUA BANDEIRANTES, 474 - CAIXA POSTAL 1764 — S. PAULO.

Laivokortės i Lietuva ir is Lietuvos
pigiausiomis kainomis

Duodame patarimų visais išėvybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklašimus atsakome raštu. Rašyti galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba. Darome pinigines perlaidas į Lietuvą listais per Lietuvos Banką. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO
E CIA

[kurta 1900 m.]
Rua Maua 207 kamp. rua Conceicao prie pat Luz st
įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbam lietuviškai. Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmdieniais tik ligi 12 val.

DR. S. MEITIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO Vidurinių, venerinių ir nervų ligų specialistas. Priima nuo 2 iki 6 val. vakaro. Kalbama lietuviškai. KONSULTORIJA Rua Barão de Itapetinga Nr. 139 salė 8-9 Tel. 4-0715

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILIFE & SOARES

Alameda Barão de Limeira, 324

Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dalių. Taiso, dažo ir nikeliuoja motociklus ir jų dalis. Daug greitas ir garantuotas. Didelis įvairių vartotų ir naujų motociklų pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite į kint.

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darome stambią nuolaidą.

Lietuvių Dėmesui

SIUVYKLA

„RŪBAS“

Siuvami rūbai sulig naujausia mada, darbas atliekamas diplomuoto ir su didė praktika siuvėjo. Darbą atlieku sąžiningai ir už jį atsakau. Didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų; galima kreiptis iki 9 val. v. ir sekmdieniais.

Atsakomasis siuvėjas

JONAS ČIZINAUSKAS

67 Avenida Zelina 67



DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Efigenia)
Telf. 4-0316

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas gonorejos gydymas per 10-15 dienų su garu tuja. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmdieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.I.C. skirsto ir parduoda už mažą išsimokėjimo mokėstį didelį daržą — ahacara — kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Vidėiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugelis kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduodamas geras namas iš kiti pastatai su žemės sklypais. Dalls daržų su geru malkų mirkų, kurį galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai išėina

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14, 30.

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo.
Sekmdieniais teltrautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIUVYKLA

„VILNIUS“



Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus, kostiumus, paltus ir t. t. Didžiausias įvairių medžiagų pasirinkimas.
SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI TIK PO 20\$000 Į MĖNESĮ. Mūsų siuvyklėje galite pasisiūti rūbus ir neturėdami pakankamai pinigų.

Centras: Skyrius:

Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita
3027. Tel. 2-8854 60. Tel. 4-5015

Pats žinok ir kitam pasakyk, kad „Lietuvis“

vienintelis lietuviškas laikraštis Pietų Amerikoje, kuris duoda daugiausia domių žinių ir visuomet rašo teisybę.

SKAITYK IR

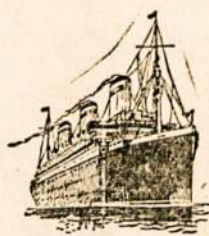
PLATIN

„LIETUV“

Gerais pelnysi tų

paskelbes savo bizni

„Lietuvio“ skyltyse



Ivairios žinios

KULTŪRTECHNIKASBUČIUS BRAZILIJOJE.

Neseniai iš Paragvajaus į Braziliją atvyko kultūrtechnikas ir matininkas p. Bučius, kuris laikinai apsigyveno S. Paulo mieste. P. Bučius atvažiavo turistu teisėmis, todėl dabar mano legalizuotis ir apsigyventi ilgesniam laikui Brazilijoje. Kadangi Brazilijoje jaučiamas amatinių trūkumas, tai galimas dalykas, kad ir p. Bučius pasiseks gauti čia neblogą darbą matavimo srity.

K-as.

BRANGSTA BUTŲ NUOMA.

S. Paulo miesto centre ir net kairiuose priemiesčiuose vėl pradėjo brangti butų nuoma. Dėl nuomos brangumo daugelis mažai uždirbančių darbininkų yra priversti gyventi labai bloguose butuose.

Darbininkas

KREPŠINIO ŽAIBO TURNYRAS.

Jrengus Vila Belos skyriui krepšinio aikštelę, lithuaniečių tarpe atsirado kiek daugiau šio žaidimo mėgėjų, kurie kiekvieną sekmadienį susirenka pasitreniruoti. Artimiausioje ateityje norima sudaryti pirmos ir antros komandos sąstatą ir pradėti rungtyniauti su įvairiais klubais. Lithuanijos komandų sudarymo tikslu š. m. rugpjūčio 20 d. 14 val. minėtoje aikštelėje numatyta surengti Sp. S-gos „Lithuania“ skyrių tarpe žaibo turnyrą. Turnyro nugalėtojai yra paskirta taurė. Manoma, kad po šio turnyro paaiškės geriausi mūsų krepšininiai ir galėsime sustatyti nuolatinis sąstatą.

St. Či.

TIK LIETUVJŲ SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

Galite gauti papigintomis kainomis

Ivairių naujausių lietuviškų knygų — romanų, apysakų, dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat naujų lietuviškų plokštelių, vyčių, Vytauto Didžiojo, Dariaus — Girėno ir kitokių paveikslų, maldaknygių ir lietuviškų atvirukų. VISKAS PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Papuoškite savo kambarių sienas gražiais paveikslais ir lietuviškų vyčių. Jie jums primins, kad esate lietuviai. Pasinaudokite proga pigiai įsigyti puikiausių lietuviškų knygų.

Knygos, paveikslai, atvirukai ir kt. taip pat siunčiami ir į provinciją (interiora). Informacijas teikiame ir raštu laišku. Rašant laiška reikia pridėti atsakymui pašto ženklą už 400 reisų. Kreiptis asmeniškai ar rašyti: „LIETUVIS“ RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.

S. PAULO — RIO DE JANEIRO TIK PER 11 VALANDŲ

moderniškais ir luksusiniiais autobusais. Autobusai puikiai slai įrengti. Minkštos sėdynės, tualetas, W. C., radio, baras ir t. t.

Pakeliui sustoja Taubaté, Guaratingueta, Bananal ir Poso Seco. Bilietas tik 65\$000. Į ten ir atgal 110\$000. Iš S. Paulo išeina kasdien 8 val. ryto ir į Rio atvyksta 7 v. vakaro. Iš Rio išvyksta 6 val. ryto ir į S. Paulo ateina 5 val. vakaro.

EXPRESSO S. PAULO—RIO DE JANEIRO.

Alameda Cleveland, 101 (prie Sorocabana stoties)
Tel. 5-7795 S. Paulo.

Rio: Av. Rio Branco, 9 3^o andar sala 338 Tel. 23-2858.

Gelmių Pavojai.

Jūrų gelmėn reikia leisti karo tikslams, mokslo reikalams, norint surasti paskendusius turtus ir norint gelbėti nuskendusius povandeninių laivų žmones.

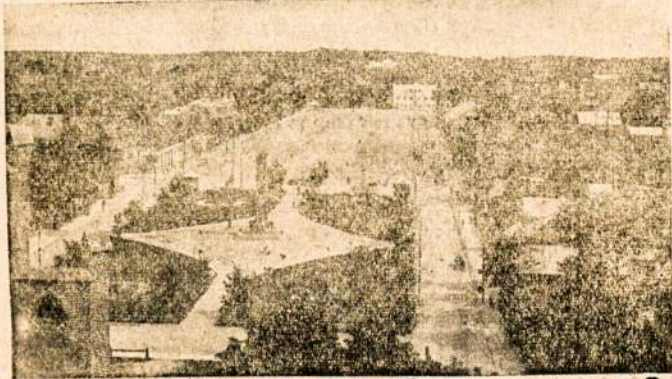
Pavojingiausia laivams vieta, kur jų daugiausia nusken do, yra ties Sable Island, į pietus nuo Niufaundlendo. Ten dideli rūkai, audros ir kiti pavojai. Dideli laivų kapai yra tarp New Yorko ir Bostono, ties Cape Cod, kur per 50 metų (1843 — 1893) nuskendo 2.131 laivas.

Prieš pat karą turkų vyriausybė leido narams ištirti Tšes me įlanką, kur 1770 m. liepos 5 d. įvyko didelis mūšis tarp rusų ir turkų laivyno. Iš rusų admirolo laivo narai išskėlė 12.000 auksinių dukatų. Didelis aukso, sidabro ir deimantų turtas randasi Ramiajame vandenyne tarp Kokoso salų, kur nuskendo vieno anglų pirato laivas.

Narai sutinka daug sunkenybų iš kuri dabartiniu metu pačios svarbiausios yra tamsa ir spaudimas.

kur dar prisidėjo dumblinas dugnas „smėlio audros“ ir stiprios srovės. Tuo tarpu laivas „Svalus“ buvo nuskenęs ant akmeninio, švaraus dugno, nebuvo stiprių srovių, smėlio audrų, buvo geresnis matomumas ir lengviau dirbto narai, nors 14 žmonių dirbti 70 m gelmėje buvo sunku.

Spaudimas labai greit didėja. Paviršiuje 1 kvadratinį centimetrą oras spaudžia 1 kg. svoriu. Jau 19 metrų gelmėje žmogaus kūną (14 tūkst kv. cm) spaudžia 65,350 kg, arba 70 tonų, svoris. Prie tokio spaudimo žmogus subliukstytų, bet į naro rūbus pumpuoti tiek oro, kad jį pasipriešintų vandens spaudimui. Bet kada didelis oro spaudimas, tai azotas išti psta kraujyje, nors prie paprasto spaudimo azotas didesnės reikšmės neturi. Šitas išti psta azotas vėl iš kraujo išsiskiria, jeigu į paviršius kelti pamažu ir oro slėgimą visai lėtai mažinti. Iš didesnės gelmės tenka na rus kelti kelias valandas. Bet



Būdingas Lietuvos miesto vaizdelis.

Šviesią, saulėtą dieną šviesa prasiskverbia tik kelis metrus, o toliau būna per daug išsklaidyta ir nieko nesimato. Prežektoriai tokioje tamsoje duoda išsklaidytą šviesą ir toliau kaip per 10 — 20 metrų nematyti. Kada 1911 m. skendė laivas „Merida“, tai buvo tiksliai pranešta apie jo vietą, bet tamsa jūroje buvo tokia didelė, kad narai praedavo 3 — 4 m. pro laivą, bet jo nepastebėdavo. Panašiai buvo nuskendus laivui „Thetis“

jeigu spaudimas staiga sumažėja, tai azoto burbulėliai su raudonais kraujo rutulėliais susikabina, kraujas sutirštėja užsikemša kraujo kapiliarai (ploniausios gyslelės) ir naras miršta. Yra plieninių nary rūbų, kurie apsaugoja nuo vandens spaudimo ir nereikia į naro drabužius pumpuoti oro. Su tokiais plieniniais rūbais galima nusileisti ligi 200 m gylio, bet jie yra labai sunkūs ir trukdo darba, todėl narai stengiasi apsieti be jų.

REDAKCIJOJ YRA LAIŠKAI

A. Butkevičiui, J. Benertui, A. Driukui, P. Dubinskui, V. Giedraičiui, A. Indai, K. Jankevičiui, V. Miltonui, P. Mieiliui, K. Matuliui, A. Paplauskui, J. Ramanauskui, J. Rissoi, E. Rainytei, S. Tarkeltaurai, J. Vignai, A. Vabalienei, V. Žiemeliui, J. Žilinskui.

IR SANTO ANDRÉ STON

Pranešame lietuvių mėnesio pradžios „Lietuvio“ atskirais numeriais pasiekus ir Santo André laikraščio kioske.

PAKILO MEDVILNĖS

Pastaruoju laiku Berlinkoje medvilnės kainos pasitaisė. Dabar jau riosio provincijos lyties medvilnės arobą mokama 18 iki 20 milreisy.

PRAŠOMI ATSLILANKYTI

į Agencia Ralickas, rua dos Gusmões, nr.324, atsiimti „Carteira de Identidade para Estrangeiro, modelo 19“ šie asmenys:

- Juozas Kepalas
- Jonas J. Sakalauskas
- Antanas Karpavičius
- Ludovico Lasevičius
- Mamertas Sadauskas
- Viktoras Degutis
- Anelė Mazurkevičius
- Casimiro Ambrazeičius
- Juozas Kušlis
- Josė Petnys
- Monika Petnienė.

— Anglų ir prancūzų beriai skraidė Varšuvą atgal be sustojimo, kad tikrinti kaip pasekmę tų Berlyno -bombardavimų laike būsiančio karo kiečiaus.

— Vokiečių spauda anglus, kad jie bedarbių praktikas nesutiktų kietųjų oro laivynu.

— Nauji priešoriniai vai su elektros akia Londono pakrašty, ne lektuvai negalėsia paki

— Iš Romos pranešama, kad Musolini ir beveit Italijos ministrai nedarys paskutiniuose karinio manevruose.

— Prancūzai spiria tuojau pasirašyti su S. militariską sutartį. Šis kad jau dvi savaitės kietiečiai veda su rusais bas norėdami Sovietams traukti nuo Anglijos.

— Fašistinis italų vyriausybės organas Virginio reoaktorius pataria amerikiečiams būti atsargiems svetimo gaivalo. Gaidys kad dabar Italijoje yra šnipų, kurie suinteresuoti militariska padėtim.

PRANEŠIMAS.

Pranešame Brazilijos Lietuvių Aero Klubo tikriesiems nariams, kad š. m. rugpjūčio 27 dieną, 3 val. po pietų, Vysk. M. Valančiaus mokyklos patalpose šaukiamas šio klubo narių visuotinis susirinkimas.

Bus svarstomi svarbūs klausimai. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

B. L. A. K. Valdyba.

BARAS IR RESTORANAS

„Leão“

Av. S. João, 284 (prie Centralinio Pašto) Tel. 4-4458

Puiki virtuvė. Šilti valgiai bet kokią valandą. Kainos labai pigios.

Canja especial 1\$500
Brhama Chops.

NORITE PASIKVIESTI IŠ LIETUVOS SAVO GIMINAIKŲ AR ŠEIMOS NARIUS?

Paruošime visus reikalingus dokumentus giminių bei šeimonių (tėvų, vaikų, vyro ar žmonos bei brolių ir seserų) parasių Lietuvos. Dokumentai paruošiami greitai, sąžiningai ir be išlaidų.

Kvietimų dokumentus paruošime mieste ir provincijoje gyvenančių lietuvių giminių ir šeimonių nariams. Visas tuo reikalus informacijas bei raštu teikiame nemokamai. Norint gauti paslaugas raštu reikia pridėti pašto ženklas už 400 reisų. NORĖDAMI PAKSIKVIESTI IŠ LIETUVOS SAVO GIMINAIKŲ AR ŠEIMOS NARIUS DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITES TIK Į „LIETUVIO“ REDAKCIJĄ, RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764 S. PAULO.

Carpinteiros e Fereiros para concreto armado
Pedreiros para acabamentos.
REIKALINGI staliai ir kalviai bei mūrininkai.

Para traballar das 7 atė 17 ou das 18 atė 24 horas.
Kreiptis po 6 val. vakaro žemiau nurodytais adresais:

CASA VERDE: Rua João Rud ge, 74. BRAZ: Rua Visc. de Parnahyba, 3223 casa 28. LAPA: Rua Anastacio, 264. YPIRANGA: rua L. Coutinho, 1401 VILLA ZELINA: rua 2^o N^o 58.

ŠOFERIŲ MOKYKLA IR DESPASANTAS

Išrūpina leidimą automobiliams, taip pat įvairius leidimus iš miesto ir provincijos, išrūpina dokumentus ir feriams ir konduktoriams, daro pasų ir dokumentų vertimus, įgauna pasams visas ir natūralizacijos dokumentus. SVETIMSALIŲ LEGALIZACIJA ir t. t. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus.

J. GRAGNANO & IRMŌS
Rua Lib. Badaró, 314
Sobreloja-sala 6 tel. 2-6974

Soferių mokykla:
Av. Rangel Pestana, 1010.

